

Årsplan 2018

Ett Västerås för alla

**Vänsterpartiet Västerås
2017**

Nämndernas ramar

	Ingående budgetram från 2017	Majoritetens förslag	Vänsterpartiets Förslag 	Skillnad V-majoritet
Skattefinansierad verksamhet				
Förskolenämnden	904,5	942,20	951,40	9,20
Grundskolenämnden	1 709,8	1781,00	1850,00	69,00
Utbildnings- o arbetsmarknadsnämnd	732,4	773,30	774,00	0,70
Äldrenämnden	1 400,7	1466,00	1495,70	29,70
Nämnden för personer m funktionsnedsättning	752,2	787,00	794,30	7,30
Individ- och familjenämnden	782,6	805,50	816,30	10,80
Kulturnämnden	187,7	194,20	195,80	1,60
Nämnden för idrott och friluftsliv	167,7	171,60	171,30	-0,30
Tekniska nämnden	403,0	416,80	423,80	7,00
Skultuna kommundelsnämnd	108,6	112,50	112,80	0,30
Byggnadsnämnden	24,9	25,60	25,70	0,10
Miljö- och konsumentnämnden	19,8	20,30	20,40	0,10
Kommunstyrelsen	208,8	220,60	225,10	4,50
Kommunrevision	3,6	3,70	3,70	0,00
Överförmyndarnämnden	12,2	12,50	12,50	0,00
Valnämnden	1,7	5,00	5,00	0,00
Delsumma	7 420,2	7737,80	7877,80	140,00
Intäktsfinansierad verksamhet				
Styrelsen för Västerås stad Vård och Omsorg	0,0	0	0	0,00
Styrelsen för Konsult och Service	1,0	1	1	0,00
Fastighetsnämnden	8,5	6,4	6,4	0,00
Fastighetsnämnden exploateringsverksamhet	4,3	4,3	4,3	0,00
Styrelsen för Stöd, fritid och entreprenad	0,0	0	0	0,00
	13,8	11,7	11,7	0,00
SUMMA	7 406,4	7726,10	7866,10	140,00
Mälardalens Brand o Räddningsförb	75,0	78,2	78,2	0,00
Gem budgeterat (pensioner, avkastningskrav mm)	65,4	65,4	65,4	0,00
Central lönepott	2,0	2	2	0,00
Underhåll hamnen	3,3	3,3	3,3	0,00
Ettårssatsningar 2017	11,7	0	0	0,00
KS komungemensamma reserv	12,0	47	10,7	-36,30
Insatser för välfärden (statsbidragsfinansierat)	42,2	17,2	12,2	-5,00
Statsbidrag byggbonus ej fördelade medel	0,0	-33	-33	0,00
TOTALT STADEN	7 618,0	7906,20	8004,90	

Resultatbudget 2018

	Årsplan 2017	Majoritetens budgetförslag 2018	Vänsterpartiets budgetförslag 2018
Skatteintäkter och utjämning	7 613	7 905	8024
Statsbidrag välfärden	103	103	103
Finansnetto	48	48	48
S:a verksamhetens nettokostnader	-7 618	-7 906	-8004,9
Årets resultat	146	150	170,1
Resultatmål	1,9 %	1,90 %	2,1 %

Vänsterpartiets satsningar i budget 2018	
	Mnkr
Social hållbarhet	
Mina timmar äldreomsorg	5
6 h arbetsdag hemtjänst + socialsekreterare	1
Mer personal äldreomsorg + särskild omsorg	15
Utökat försörjningsstöd för familjer under sommaren	3,1
Budgetrådgivning & skuldsanering	0,5
Mer personal socialsekreterare	5
Höjning av ersättning hemtjänst	10
Ökad föreningsstöd kultur & idrott	2
Sänkning av färdtjänsttaxan	1,4
Underhåll av våra närområden, lekparkar, stadsdelscentrum mm	5
Demokratikontor	4,6
Handlingsplan barnfattigdom	0,3
Mer personal bibliotekarier	1
Heltid kultur	1
Fältassistenter	2
Kunskap & kompetens	
Utökad tid för barn till föräldralediga och arbets sökande i förskolan	1,5
Satsning på pedagogisk utveckling och personaltäthet i förskolan	10
Lärlöner	4,5
Höjning av elev ersättning grundskola	50
Ökad personaltäthet fritids	10
Utökad tid för barn till föräldralediga och arbets sökande på fritids	1,5
Centrum för genuspedagogik	3
Satsning på vuxenutbildning	6
Totalt	143,4

1. Inledning

Ett samhälle som byggs med gemensam välfärd och solidaritet är starkare än ett samhälle där marknadens vinstjakt får råda. Lokalt i Västerås måste vi göra vårt bästa för att lösa vår tids problem – klimatkrisen, ojämlikheten, arbetslösheten och ojämställdheten mellan kvinnor och män.

Vi har ett samhälle där ekonomin går framåt, BNP ökar och många har råd att köpa allt mer kapitalvaror eller åka på en extra semester. Att vi då inte ska kunna behålla eller förbättra kvaliteten inom vår välfärd tyder på felaktiga prioriteringar hos styrande politiker. Då klyftorna ökar ser vi alltför ofta att skulden läggs på svagare grupper istället för att hålla fast vid tanken att vi tillsammans kan bygga ett solidariskt samhälle där allas grundläggande behov av välfärd, trygghet och framtidshopp kan tillgodoses. Ett samhälle att lita på är avgörande för att motverka att rasistiska krafter vinner terräng.

Vi behöver göra satsningar i välfärden, som tidigare har varit utsatt för hårda besparingar. Västerås är exempelvis idag en av de kommuner som satsar minst på grundskolan och även äldreomsorgen har låga ersättningar. Nu ser vi dessutom att behoven inom skola, förskola och äldreomsorg ökar de kommande åren, med större barnkullar och många äldre som behöver mer hemtjänst än tidigare. Demografin varierar mellan åren och vi måste vara beredda att hänga med och göra rätt politiska prioriteringar. Det är inte rimligt att exempelvis dagens förskolebarn ska ha en sämre verksamhet för att bekosta morgondagens utbyggnad av förskolor.

Från Vänsterpartiets sida tror vi att besparingar inom en rad av kommunens verksamheter i slutändan genererar högre kostnader. Det är inte en ekonomiskt hållbar politik i längden. Underhåller vi inte vägar, byggnader och broar kostar det desto mer när de börjar rasa och kräver större insatser. När elever inte klarar sin skolgång eller inte får vuxenstöd i sin vardag riskerar de att hamna i social exkludering som leder fel i livet. När äldre inte kommer ut och träffar folk utan blir isolerade i hemmet mår de sämre och kräver i längden mer insatser. Det här är logiskt och dessutom vetenskapligt bevisat att förebyggande arbete är både socialt och ekonomiskt hållbart.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om fyra strategiska utvecklingsområden under mandatperioden; social hållbarhet, fysisk livsmiljö, klimat och miljö och kunskap och kompetens. Vänsterpartiet har valt att fokusera på kunskap och kompetens och social hållbarhet i årsplanen för 2018. Med Vänsterpartiets politik får vi tryggare och bättre livsvillkor för alla västeråsare och de sociala skyddsneten stärks.

2. Ekonomiska förutsättningar

En smart användning av våra gemensamma resurser

I jämförelse med andra kommuner av vår storlek har Västerås en låg kommunalskatt. Våra förvaltningar och verksamheter är kostnadseffektiva och duktiga på att hålla den budget de har fått tilldelade sig. Under många år har våra nämnder och förvaltningar belagts med rationaliseringskrav och många gånger hittat sätt att jobba smartare och effektivare. Men efter år av effektiviseringar ser vi att de flesta stenar är vända och det är svårt att behålla kvalitén med ytterligare besparingar. Det går inte att springa fortare inom hemtjänsten eller fylla klassrummen med ännu fler elever. Istället

får man sluta göra vissa saker. Därför säger vi nej till allmänna besparingskrav på en viss procentsats till alla nämnder.

Kommunalskatt i jämförelse

Västerås	20,36
Uppsala	21,14
Örebro	21,35
Eskilstuna	22,08
Linköping	20,2
Norrköping	21,75
Jönköping	21,34
Gävle	22,26

Vi är övertygade om att nämnder och förvaltningar kommer att fortsätta se nya möjligheter för att frigöra pengar till nya satsningar utan den typen av budgetdirektiv. Ett exempel på en smart besparingsåtgärd är LED-belysning, något som både är bra för ekonomin och för miljön. Vänsterpartiet välkomnar likande initiativ. Vi har ett stort ansvar att förvalta skattmedlen på ett effektivt sätt och se till att vi får ut mesta möjliga välfärd i budgeten. Därför har vi tagit med några förslag på möjliga effektiviseringar från nämnderna när vi har bedömt att de kan innebära förbättringar i verksamheten utan att påverka medarbetarnas situation på ett negativt sätt.

I vårt budgetförslag för 2018 ser vi att en skattehöjning på 35 öre behövs för att påbörja de stora satsningar i välfärden som saknas. För ytterligare 35 öre i kommunal skatt kan vi bland annat få råd med att höja elevsättningen, anställa fler undersköterskor och samtidigt höja försörjningsstödet för barnfamiljer under sommaren. På längre sikt behövs våra kärnverksamheter utvecklas med ännu fler medarbetare men vi är medvetna om att det är i dagsläget är svårt att rekrytera personal inom många yrkeskategorier, exempelvis lärare, förskollärare och socialsekreterare. Det är dock viktigt att sända en signal att Västerås är en kommun som långsiktigt satsar på att höja personaltätheten och därmed förbättra arbetsmiljön. Om inget görs nu försätter den nedåtgående spiralen där sjukskrivningarna ökar med den höga arbetsbördan och många ser sig om efter ett nytt jobb.

Höjningarna i ramarna i förskolenämnden, grundskolenämnden och i tekniska nämnden ska även fördelas ut till Skultuna kommunalnämnd, där deras andel är 3,3 %.

Vänsterpartiet har på riksnivå förhandlat med regeringen och ställt krav på att prioritera välfärden i kommunerna. Detta har inneburit ungefär 103 mnkr extra för 2018 för Västerås del. En stor del av dessa medel är redan inräknade i ramarna. Välfärdsmiljonerna är mycket välkomna resurser till oss i kommunen, som vi kan använda för att stärka upp välfärden.

Finansiering av investeringar

Västerås har en stabil ekonomi och lånar bara undantagsvis till sina investeringar. Nu växer kommunen mycket och det finns stora investeringsbehov. Det handlar om vägar, nya förskolor, särskilda boenden, idrottshallar men också att underhålla det vi redan har som vägar och fastigheter, här vill vi särskilt prioritera Kristiansborgsbadet som vi vill ha kvar i kommunalt ägo. Vi tycker att det

är viktigt att vi äger våra lokaler som vi har verksamhet i, det blir långsiktigt billigare. När det handlar om strategiskt viktiga investeringar och när ränteläget är gynnsamt måste vi kunna lånefinansiera vissa satsningar. Särskilt intressant blir det om alternativet är att lägga ner befintliga verksamheter eller sälja strategiska tillgångar för att finansiera investeringarna.

3. Nämndernas verksamhet och ekonomiska ramar

Vård och omsorg

För att upprätthålla en god samhällsservice behöver vi fler som arbetar i välfärden. Ökad personaltäthet innebär också att den äldre känner sig tryggare. Arbetsmiljön blir dessutom bättre för de anställda, vilket ökar möjligheten att göra ett bra jobb. Vänsterpartiet vill att kommunen ska gå före och avskaffa allmän visstid. Allmän visstid är den allra otryggaste formen av tidsbegränsad anställning och som drabbar främst kvinnor. För att möjliggöra detta är det också viktigt med en ökad grundbemanning. Därför lägger vi en satsning på att öka antalet heltider med ca 33 årsarbetare i de sociala nämnderna.

Deltidsarbete innebär inte bara en lägre inkomst. Det ger också färre utvecklingsmöjligheter i arbetet, sämre löneutveckling och på sikt lägre pension. Heltid ska vara norm och en rättighet och deltid endast en möjlighet för kommunens anställda. Vi vet dock att många som jobbar i exempelvis äldreomsorgen går ner i tid, helt enkelt för att man inte orkar arbeta heltid. Därför vill vi göra ett försök med sex timmars arbetsdag i kommunen. Vi föreslår att under mandatperioden påbörja ett projekt i äldreomsorgen med sex timmars arbetsdag som tillsammans med högskolan utvärderas om det ger de positiva effekter (färre och kortare sjukskrivningar, mer effektivitet, bättre hälsa med mera hos medarbetarna) som vi önskar. Vi vill att detta arbete ska ligga till grund för fortsatt spridning av en arbetstidsförkortning i Västerås stad.

Vänsterpartiet tycker att det är mycket viktigt att kommunen har en hemtjänst i egen regi. LOV:en (lagen om valfrihet) är i sig extremt kostnadsdrivande och med de besparingar som tvingats fram pga av det kan vi inte se att kvalitén ökat. Vi tycker därför att det är på tiden att fundera hur vi vill att framtidens hemtjänst ska utformas. Vi vill därför se att såväl beställar-utförarmodellen och LOV:en på sikt ska avvecklas. Vår kommunala utförare Västerås stad och omsorg borde istället ligga direkt under äldrenämnden för en mer effektiv organisation med ett tydligt ansvarstagande. Vi lägger därför ett uppdrag om detta under kommunstyrelsen.

Äldrenämnden har gjort stora besparingar på hemtjänsten som har påverkat utförarna av hemtjänst men framförallt för den äldre med tuffare riktlinjer för biståndsbedömning. Samtidigt fortsätter hemtjänsten att öka i kostnader. Hemtjänstpersonalen upplever att de får mindre tid ute hos de äldre och för att ta sig mellan besöken. Vänsterpartiet vill därför göra stora förändringar i hemtjänsten. Vi lägger ett uppdrag kring att avskaffa minutstyrningen och istället införa ramtid. Detta skulle ge både den äldre och den anställda mer frihet till att utforma insatserna. Det behöver också vara ett begränsat antal personer som kommer och går hos den äldre. Detta för att skapa kontinuitet och trygghet. Arbetskläder för såväl inne- och utevistelse ska också vara en självklarhet för personalen.

Hemtjänsttaxan är idag hög i Västerås. Utformningen av taxan gör så att många äldre väljer RUT-tjänster istället. Det riskerar att påverka helheten av vården och omsorgen för den äldre, då det inte finns en gemensam syn eller samverkan runt den äldre. Det är dessutom en kortsiktig ekonomisk politik att vältra över kostnaderna på staten genom att försöka förmå människor att välja RUT istället. Detta går emot vad vi under förra mandatperioden jobbade mot när Vänsterpartiet var en del i majoriteten. Förslaget att höja hemtjänsttaxan är Vänsterpartiet emot.

Vi vill se en äldreomsorg där de äldres behov styr och där de själva får vara delaktiga. Därför vill vi införa en valfrihetsreform ”mina timmar”, vilket i praktiken innebär en större valmöjlighet för den äldre i dess vardag. För oss är inte frihet att välja mellan flera olika vårdbolag och reduceras till kunder. För oss handlar verklig frihet om att ha ett stort inflytande över vad man får hjälp med, hur hjälpen utförs och när det görs. Vi vill därför gå ifrån begränsade och snäva biståndsbeslut som majoriteten infört och istället låta den äldre tillsammans med verksamheten utforma vården och omsorgen.

Vi vill se en uppräknig av ersättningen till hemstjänstutförande. Idag är ersättningen allt för låg. I samband med en uppräknig av ersättning är det viktigt att samma villkor och krav gälla samtliga utförare. Det ska fortsättningsvis inte vara möjligt att välja bort att exempelvis ha en hög andel med tillsvidareanställd personal, eller att inte erbjuda heltid, kollektivavtal, eller att inte vara verksam i hela kommunen eller att ha natthemtjänst. Västerås stad och omsorg är den enda utföraren som har varit tvungen att vara verksam i hela kommunen, vilket inte har varit konkurrens på lika villkor. En höjning av ersättningen innebär självklart en höjning av kraven på utförarna.

Uppdrag:

1. Äldrenämnden får i uppdrag att ta fram en plan för att införa ramtid och avskaffa detaljstyrningen i hemtjänsten.

ÄLDRENÄMNDEN

	Mkr
Ingående budgetram från 2017	1400,7
Uppräknig för pris- och löneökningar 2018	29,5
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Demografi, fler äldre	27
Behov av ytterligare utbyggnad av särskilda boenden	13
Mina timmar 	5
Försök med 6 timmars arbetsdag, uppstart 	0,5
Utökning av personal 	10
Höjning av ersättning hemtjänst 	10
Budgetram 2018	1495,7

NÄMNDEN FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

	Mkr
Ingående budgetram 2017	753,2
Avgår tillfällig satsning 2017	-1
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	15,1
<i>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</i>	
Behov av nya gruppboendeplatser, fler i behov av personlig assistens, fler platser i daglig verksamhet	22
Utökning av personal 	5
Budgetram 2018	794,3

Individ- och familjeomsorg

Vi behöver ta krafttag för att ge alla barn samma goda förutsättningar för utveckling, utbildning och drömmar om framtiden. När föräldrarna saknar inkomst påverkar det barnen och arbetet med att minska barnfattigdomen i Västerås måste vara ett prioriterat område. Under sommaren när barnen är lediga från förskola och skola är det många föräldrar som har svårt att få pengarna att räcka till sommaraktiviteter och mat, därför vill vi höja försörjningsstödet med 500 kronor i månaden för barnfamiljer under sommarlovet. Det ska finnas familjecentrum i varje stadsdel och under sommaren ska det finnas stora möjligheter till kostnadsfria sommarlovsaktiviteter. Tack vare Vänsterpartiet får Västerås statsbidrag för just detta.

Det förebyggande arbetet är jätte viktigt, därför vill vi se fältassistenter ute i våra stadsdelar och i centrum som ett komplement till familjecentrum och fritidsgårdar. Sociala insatsgruppen är ett exempel på insatser som hjälper unga som har hamnat fel. Individ- och familjenämnden har i år beslutat om att öka andelen fältassistenter. Det är bra att nämnden återställer det som majoriteten tidigare under mandatperioden rationaliserade bort, men från Västerpartiets sida tror vi att vi behöver öka antalet fältassistenter ännu mer för att möjliggöra arbetet med att jobba uppsökande mot eu-migranter, missbrukare och ungdomar. Vi lägger därför en satsning på 2 mnkr.

Arbetsmiljön är fortfarande tung för kommunens socialsekreterare. Yrket är i sig ett av de tyngsta och tuffaste då man dagligen möter människor som har det svårt och är beroende av samhällets stöd. I Västerås har vissa enheter dessutom haft en mycket hög arbetsbelastning. Den höga omsättningen på personal gör att det ständigt är vakanta tjänster och befintlig personal går på knäna och man riskerar sjukskrivningar eller ytterligare uppsägningar. De som hamnar i kläm är de människor som är i störst behov av trygghet och kontinuerlig hjälp. Vi har i tidigare budgetar lagt en lönesatsning och satsningar på arbetsmiljö. Vi fortsätter nu arbetet med att stärka upp socialkontoren och lägger en satsning för att anställa fler socialsekreterare och erbjuda 6 timmarsarbetsdag med bibehållen lön för att möta upp den höga arbetsbelastningen.

Kommunens konsumentvägledning och skuldsanering behöver stärkta resurser. De gånga årens försämringar i a-kassa och sjukförsäkringssystem har resulterat i ett ökat tryck på verksamheten. Vi vill genom att ge ökade resurser till verksamheten göra processen snabbare för den enskilde, i syfte att undvika att de ekonomiska problemen växer.

Unga, främst tjejer mår allt sämre visar undersökningen Liv och hälsa Ung. Skolan men även familjen spelar stor roll. Är föräldern exempelvis sjukskriven eller arbetslös påverkar det ofta den unga med stress och oro för framtiden. Det är viktigt att kommunen jobbar utifrån ett tydligt folkhälsoperspektiv. Vänsterpartiet vill att kommunen tar krafttag i samverkan med regionen i syfte att få till en tydlig handlingsplan med insatser för att komma till rätta med den här utvecklingen som pågått under många år. Under nästa år undersöks vilka insatser som kan få effekt och beslut fattas om planen för att sedan inför 2019 anslås medel.

Majoriteten har valt att införa lagen om valfrihetssystem (LOV) på hem för vård och boende (HVB) för unga. Det rör sig om barn och unga mellan 12-20 år. Tidigare har principen varit att socialsekreteraren har bedömt, tillsammans med den enskilde och föräldrar, vilken utförare och typ av behandling som barnet/ungdomen behöver. Nu ska den enskilde med vårdnadshavare ensamt ansvara för val av placering. För Västerås del innebär beslutet att kommunen sätter socialt utsatta barn och ungdomar på en marknad. Barn som redan lever i oerhört svåra situationer. Det kan handla om drogberoende, unga tjejer med självskadebeteende, psykisk ohälsa eller de som är nyanlända i Sverige, utan sin familj. Det är självklart att dessa personer inte ska utsättas för experiment där vården styrs av en marknad som har vinst som mål.

För oss i Vänsterpartiet är det viktigt att barn och unga i riskzonen ges trygghet och möts av yrkeskompetens. Likaså att det finns en garanterad insyn och transparens i de verksamheter där de placeras. Vi vill främja samarbete och kontinuitet i behandlingsutförandet och då är verksamhet i egen regi, som kan följa hela processen från första behandlingskontakten med socialarbetare till uppföljning efter avslutad behandling, att föredra.

Kommunen behöver ta ett större och mer övergripande ansvar för barn och unga i utsatta situationer, istället för att utlämna det till en vinstjagande marknad. Därför har Vänsterpartiet lagt en motion till kommunfullmäktige i syfte att utveckla nya arbetssätt.

Uppdrag:

- 2. Berörda nämnder får i uppdrag att i samverkan med Region Västmanland ta fram en handlingsplan för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga.*
- 3. Individ och familjenämnden får i uppdrag att utreda behovet av olika sätt att utöka vården för ungdomar genom följande lösningar; ökning av olika typer av förebyggande arbete, öppenvårdsinsatser där individen bor kvar i sitt hem men ingår i någon form av behandling eller aktivitet som utförs i offentlig regi och hem för vård och boende i kommunal regi.*
- 4. Individ och familjenämnden får i uppdrag att riva upp beslutet om LOV på hem för vård och boende för unga.*

INDIVID OCH FAMILJENÄMNDEN

	Mkr
Ingående budgetram 2017	782,6
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	13,9
Avgår tillfällig satsning 2017	-4,5
<i>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</i>	
Demografi	12
Extra försörjningsstöd för familjer under sommaren V	3,1
Försök med 6 timmars arbetsdag, uppstart V	0,5
Omfördelning KS, social insatsgrupp	3,2
Förstärkning av budgetrådgivning och skuldsanering V	0,5
Fältassistenter V	2
Utökning av socialsekreterare V	5
Andra boendelösningar, utredningslägenhet, bostad först	-2
Budgetram 2018	816,3

Barn och utbildning

Idag är det tydligt att alla barn inte får samma chans att lyckas i skolan. Det är djup orättvist och oacceptabelt. Skolan har ett kompensatorsikt uppdrag som innebär att de elever som har sämre förkunskaper ska få mer hjälp. Det finns mycket vi kan göra på lokal nivå för att skapa en förskola och skola som låter alla barn utvecklas och nå sin fulla potential oavsett vilken bakgrund de har eller vilket bostadsområde de bor på. Det handlar i stor utsträckning om det som händer i barngruppen eller klassrummet och vår politiska roll är att skapa goda förutsättningar genom att skjuta till resurser och peka ut olika insatsområden.

I Västerås har tyvärr inte skolorna tillräckligt goda förutsättningar för att kunna hjälpa varje elev på bästa sätt. Vi har lägre lärartäthet, få kuratorer, dålig tillgång till skolbibliotekarier, svårt att erbjuda stöd till alla som behöver, för lite administrativt stöd för rektorer. Listan kan göras ännu längre men kort sagt behövs en bättre ekonomisk förutsättning för att få fler vuxna med olika kompetenser på våra skolor som tillsammans hjälper kommunens barn att nå kunskapsmål och få med sig en god värdegrund in i vuxenlivet.

Vänsterpartiets stora satsning i budgeten för 2018 blir därför att höja elevsättning med 50 mnkr till skolorna för att påbörja arbetet med att tillföra tillräckliga resurser. Vi behöver bygga en skola där alla barn är sedda, trivs och utvecklas och där lärarna känner att de hinner med sina arbetsuppgifter.

När det gäller förskolan har det varit möjligt att söka statsbidrag för att minska barngrupperna. Vänsterpartiets ambition för den här mandatperioden är att vi ska minska från 5,3 barn/ pedagog till 5 barn/pedagog. Då räcker inte de nationella medlen utan vi måste även göra en lokal satsning.

Vänsterpartiet vill utöka tiden för barn till arbetslösa och föräldralediga på förskolan. Vi föreslår därför en trappa där barn får rätt till mer tid ju närmare skolstarten de är. I Västerås har barn till föräldraledig rätt till 15 timmar/vecka och barn till arbetslösa 20 timmar/vecka på förskolan.

Föräldrar med invandrarbakgrund är i högre utsträckning föräldralediga och arbetslösa och det innebär att deras barn får mindre tillgång till en verksamhet som tydligt ska stimulera till språkutveckling. Även på fritids vill vi utöka tiden för barn till arbetslösa och föräldralediga. Idag har barn till föräldralediga inte rätt till fritids alls och de med arbetslösa föräldrar har rätt till 10 h/veckan.

Fritidshemmen är ingen förvaring för barn efter skoltid, utan en viktig del av skolans samlade pedagogiska uppdrag. Verksamheterna kompletterar varandra och för många barn är fritids ett andningshål där de estetiska uttrycken får ta större plats och där resultatkraven inte är lika tydliga. I dagsläget är grupperna alltför stora och vi avsätter 10 mnkr för ökad personaltäthet på fritids.

Vi vill att alla barn ska ha samma förutsättningar i skolan och inte behöva begränsas på grund av kön. I förskolan och i skolan läggs grunden till flickor och pojkars identitet. Det är viktigt att vi arbetar med att bryta stereotypa könsnormer. Idag är det stora skillnader mellan flickor och pojkars betyg. Vi ser även en trend att flickor lämnar de kommunala högstadieskolorna, en orsak kan vara att miljön upplevs för stökig. Skollagen pekar särskilt ut att skolan ska jobba med att främja jämställdhet. Men aktuella kartläggningar visar att både tid och de rätta verktygen saknas ute i våra skolor. Vi vet att genusarbetet inte är något som klaras av på en fortbildningsdag utan måste vara en del i det ständigt pågående utvecklingsarbetet på skolan. För att skapa stabilitet och kontinuitet i arbetet med jämställdhet i skolan har vi föreslagit att ett resurscentrum för jämställdhet ska upprättas. Centrumet ska kunna erbjuda både fortbildningskurser med olika teman och konkret handledning ute på skolor och förskolor. Vi avsätter medel för uppbyggnad av centret 2018.

Majoriteten har under mandatperioden gjort stora besparingar inom vuxenutbildningen och flyttat dessa resurser till grundskolenämnden. Detta har såklart påverkat kvalitén och utbudet inom vuxenutbildningen. Vi vill därför göra en återställare på området och tillför nämnden 6 mnkr utöver de 7,2 mnkr som också tillförs för ökade volymer.

Behovet av vikarier ökar i stadens kommunala pedagogiska verksamheter. Vikarieförmedlingen står för den största delen av den tillfälliga bemanning som efterfrågas. Det handlar både om vikarier vid längre frånvaro, samt extra bemanning när det finns behov av extra stöd. Det innebär att de ofta möter elever med särskilda behov, antingen som lärarvikarie eller då de är extraresurs kring elever med särskilda behov. Många av de som anställs via vikarieförmedlingen saknar pedagogisk utbildning och vissa saknar dessutom yrkeserfarenhet. Samtidigt ska dessa personer kunna skollagen, arbeta med skolans värdegrund och möta barn med särskilda behov. Vi vill därför att alla nuvarande och nyanställda i Vikareförmedlingen ska erbjudas en utbildning i skolans värdegrund och arbete med barn med särskilda behov.

Uppdrag:

- 5. Grundskolenämnden får i uppdrag att ta fram en utbildning i skolans värdegrund och arbete med barn med särskilda behov som ska erbjudas till alla nuvarande anställda i vikarieförmedlingen och även till dem som nyanställs via förmedlingen.*

FÖRSKOLENÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	904,5
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	18
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Ökat barnantal i förskolan	17,4
Utökad tid för barn till föräldralediga och arbetslösa V	1,5
Pedagogisk utveckling och personaltäthet V	10
Budgetram 2018	951,4

GRUNDSKOLENÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	1709,8
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	31,4
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Ökat elevantal i grundskola och fritidshem	39,7
Ökat elevantal särskolan	2,2
Lokal lärarlönesatsning tillsammans med UAN V	4,5
Höjning av eleversättningen V	50
Ökad personaltäthet fritids V	10
Utökad tid för barn till arbetslösa och föräldralediga V	1,5
Centrum för genuspedagogik V	3
Minskning utvecklingsmedel RÄV	-2,1
Budgetram 2018	1850

UTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	732,4
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	18,6
<u>Förändring i budgetramen 2018</u>	
Ökat elevantal i gymnasieskolan	9,8
Volymökning i vuxenutbildningen	7,2
Satsning på vuxenutbildningen V	6
Budgetram 2018	774

Kultur, idrott och fritid

Vi har under de senaste åren kunnat se de tragiska effekterna av konflikter i världen allt tydligare. Krig, konflikter, förföljelse, klimat och fattigdom har lett till att idag befinner sig enligt Röda korset 65 miljoner människor på flykt i världen. De flesta av dessa är internflyktingar i sina länder eller i grannländerna men några av dessa har även lyckats komma till Västerås. Vissa politiker ser detta som ett problem och vill lösa det genom att låta färre människor ta sin tillflykt hit till Sverige.

Den växande polariseringen i samhället ökar klyftorna och därigenom skapar ett otryggare samhälle för oss alla. Det är inte ett samhälle som Vänsterpartiet vill se. Vi måste kunna visa solidaritet med alla människor och samtidigt minska motsättningarna i samhället. En viktig faktor för detta är kultur och idrott. Där kan människor mötas på lika villkor, lära känna varandra och utbyta kulturella erfarenheter. Det skapar ett rikare samhälle på alla plan och ökar även medborgarnas välbefinnande och trygghet. Vi anser därför att vi måste öka satsningarna på både kultur och idrott. Här spelar satsningen på ökat föreningsstöd en stor roll för att stötta upp alla föreningar som jobbar mot nyanlända och med integration.

Våra föreningar och alla dess ideella krafter gör mycket viktiga insatser för att alla västeråsare ska få chansen att utveckla sina fritidsintressen och få en rikare vardag med kultur, friluftsliv, idrott eller hantverk. Vi ser att en del föreningar, särskilt inom idrotten, tar ut höga medlemsavgifter för att få täckning för sina kostnader. Detta utestänger många barn och ungdomar vars föräldrar inte har råd. Därför avsätter vi 2 mnkr för ökat föreningsstöd.

Biblioteken är en viktig mötesplats för såväl gammal som ung. Ett bibliotek är mer än bara en lokal med böcker – det är templet i ett demokratiskt samhälle och ska därför vara till för alla människor. Stadsdelsbiblioteken är lika viktiga som huvudbiblioteket. Västerås har en låg andel av bibliotekarier i jämförelse med andra städer, vi vill därför påbörja en förstärkning av bibliotekarier och lägger 1 mnkr att börja med.

Biblioteksbusen är en viktig del av bibliotekets verksamhet för att öka tillgängligheten och närhet för hela kommunen. Biblioteksbusen används för utåtriktad verksamhet under somrarna i samband med till exempel idrottsevenemang. Det är ett sätt att nå medborgare som annars kanske inte skulle besöka biblioteken. Idag används en buss som allt för ofta behöver repareras samt ej är tillgänglighetsanpassad. Därför skulle en ny investering av en ny bättre anpassad buss behöva genomföras på 4-5 mnkr.

Det är grundläggande att vi väcker barnens läslust tidigt. Genom att sätta ut små sommarbibliotek i parker och i bostadsområden eller på andra strategiska platser kan vi hjälpa barn och unga att hitta de små och stora äventyren och ge dem en start för att sen slussa vidare till biblioteken och fler böcker. I de små bokholkarna kan det finnas både bilderböcker och kortare berättelser att läsa på plats, men även ungdomsböcker att låna med sig hem. För att locka nya läsare och för att fler barn ska upptäcka holken kan särskilda dragplåster och aktiviteter användas. En idé kan vara att göra den läsfrämjande verksamheten till en verksamhet som sköts av kommunens feriejobbare. Det går att kombinera med läs- och sångstunder och annan utlåning av exempelvis uteleksaker. Vi vill genomföra denna satsning genom att söka stöd från Statens kulturråd och i samband med de statliga medlen för sommarlovssatsningen.

Heltid ska vara norm för alla som jobbar i Västerås stad. Därför försätter vi heltidssatsningen även inom kulturområdet och lägger 1 mnkr.

Nämnden för idrott och friluftsliv har flaggat för att de i framtiden måste använda sig av reklam för att upprätthålla skötsel och standarden av våra friluftsanläggningar. Vänsterpartiet tycket att det är självklart att vi exempelvis i löspåren ska vara befriade från reklam. Västeråsarna måste kunna ha fria ytor i kommunen där kommersialismen inte är närvarande. Därför är det viktigt att vi undantar nämnden ett rationaliseringskrav för att motverka detta.

Uppdrag:

6. Berörda nämnder får i uppdrag att i samverkan söka finansiering från Statens kulturråd för bokholkar kombinerat med sommarjobb.

KULTURNÄMNDEN

	Mkr
Ingående budgetram 2017	187,7
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	3,7
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Underhåll skulpturen Vindarnas grotta	1,4
Föreningsstöd 	1
Heltidssatsning 	1
Bibliotekarier 	1
Budgetram 2018	195,8

NÄMNDEN FÖR IDROTT OCH FRILUFTSLIV

	Mkr
Ingående budgetram 2017	167,7
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	2,6
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Föreningsstöd 	1
Budgetram 2018	171,3

Tekniska verksamheter, infrastruktur och miljö

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla och därför är det viktigt med låga priser. Låga biljettpriser gynnar nämligen också redan dem som idag åker buss mest nämligen låginkomsttagare och kvinnor. Vi vill därför inte höja biljettpriserna under 2018.

Personer med funktionsvariationer som gör det svårt för dem att på egen hand använda kollektivtrafik eller själv köra bil har rätt att åka färdtjänst. Det kan lätt bli ganska stora summor för den som är helt beroende av detta färd sätt för att ta sig iväg. Vi anser att det inte ska kosta mer per resa att åka kollektivt för personer med funktionsnedsättning och föreslår därför en sänkning av färdtjänsttaxan från dagens 40 kr/resa till 25 kr.

Fokus i denna budget är social hållbarhet. En av grunden till att nå detta är levande stadsdelar och serviceorter med närhet till naturen och lekplatser. Särskilt eftersatta är lekplatserna i våra serviceorter. Vänsterpartiet vill se en levande där människor rör sig, umgås och tar del av kulturupplevelser och deltar i utomhusaktiviteter. Västerås behöver miljöer där människor möts. Det är viktigt att både centrum i city såväl som centrum i våra stadsdelar och serviceorter är attraktiva, öppna, trevliga och inbjudande för alla.

Många av våra aktivitetsplaner ute i stadsdelarna har på grund av bristande underhåll gradvis förfallit under en lång tid. Nu är många i så dåligt skick att det knappt går att ha några aktiviteter på dem. De aktivitetsplaner som ligger i anslutning till skolor bör snarast rustats upp så att idrottsundervisningen kan bedrivas på ett sätt som stimulerar eleverna till ökad fysisk aktivitet. Det skulle också innebära ett lyft för området i övrigt när möjligheten till spontanidrott under fritiden ökar.

Vi lägger en satsning på stadsdelscentrum, aktivitetsplaner och lekplatser på 5 mnkr.

Vi behöver fler mötesplatser. Ytor som idag inte används är de förfallna asfaltsytor som tidigare använts som basket- eller tennisplaner, men som nu ligger öde. Dessa skulle kunna utvecklas och användas till aktiviteter som intresserar barn och ungdomar av idag och föreslår att därför att ungdomarna ska få chansen att i dialog med politikerna ta fram idéer för vad dessa ytor ska användas till i framtiden

Bostadsbristen breder ut sig och orsakar trångboddhet och otrygghet. Särskilt stor är avsaknaden av hyresrätter. För detta krävs det en statlig bostadspolitik med höga ambitioner, men kommunen kan också göra sitt för att underlätta ökad byggnation. Vänsterpartiet har därför lagt en motion som biföll av kommunfullmäktige, om att kommunen ska ta fram en modell liknande den i Frihamnen i Göteborg. Det innebär att kommunen fastställer att nybyggnationen i ett anvisat område ska ha en spridning av hyresnivåerna där de lägsta hyrorna blir vad man kallar ekonomiskt tillgängliga. Det innebär att fler kan efterfråga nybyggda lägenheter. Det är viktigt att vi bygger bostäder åt alla och inte bara till några få.

På allt fler ställen i Sverige startas s.k. byggemenskaper av människor utifrån sina egna ambitioner tillsammans planerar, låter bygga och senare använder en byggnad. Idén kommer ursprungligen från Tyskland där "Baugemeinschaften" har blivit ett vanligt sätt att genomföra ett bostadsprojekt. Med rätt stöd och hjälp från staden kommer fler våga och vilja ta chansen och satsa på att bilda en byggemenskap för att skapa sitt framtida drömboende. Vänsterpartiet ser en potential i det här arbetssättet och vill därför göra det enklare för byggemenskaper att hantera den kommunala byråkratin.

Uppdrag:

7. *Tekniska nämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag till ljussättningsstrategi i framförallt i centrum och kring Svartån.*
8. *Tekniska nämnden får i uppdrag att inleda ett dialogprojekt tillsammans med invånarna i kommundelarna för att se hur övergivna tennis- och basketplaner ska användas framöver.*
9. *Tekniska nämnden får i uppdrag att tillsammans med de pedagogiska nämnderna se över spontanidrottsytor och andra grönytor i anslutning till skolor och förskolor i syfte att göra dem funktionsdugliga och lättillgängliga.*
10. *Berörda nämnder får i uppdrag att utreda vilka hinder som idag finns för att en byggemenskap ska kunna bygga ett bostadshus, samt ta fram förslag för att underlätta etableringen av byggemenskaper i Västerås.*

TEKNISKA NÄMNDEN

Ingående budgetram 2017	404
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	6
Avgår tillfällig satsning 2017	-1
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2017</u>	
Ökad turtäthet linje 21 Skultuna	1,6
Strategiska investeringar, ränta, avskrivningar	6,5
Drift gator och parker, ökade ytor	0,7
Från kommunstyrelsen teknisk justering	0,2
Kontaktcenter, rest från budget 2017	0,2
Sänkning av färdtjänsttaxan från 40 till 25 kr 	1,4
Stadsdelscentrum, aktivitetsplaner, lekparkar 	5
Gatubelysning LED	-0,3
Färdtjänst till regionen	-0,3
Budgetram 2018	423,8

Kommunstyrelsen

Kommunen ska ta ansvar för att lönediskrimineringen mellan män och kvinnor upphör. Vi ser att en majoritet av de som jobbar deltid inom yrken med redan låg lön är kvinnor. Som ett steg i rätt riktning vill vi höja lönen för de som tjänar lägst, till minst 20 000 kronor i månaden.

Vi vill förstärka och utveckla en deltagande demokrati i bostadsområden, skolor och på arbetsplatserna. De som berörs av besluten ska ha möjlighet till inflytande. Därför vill vi införa demokratikontor i våra stadsdelar. Där ska man exempelvis kunna få hjälp med olika ärenden till kommunen, få tillgång till mötesplatser för exempelvis föreningsträffar och att tillsammans med sina grannar påverka utvecklingen i området. När demokratikontoren har blivit etablerade ser vi en utveckling mot att arbeta med medborgarbudget och låta invånarna ta ställning till investeringar eller andra satsningar i sitt bostadsområde. Vi ser det här som en del i arbetet med social hållbarhet.

En handlingsplan för barnfattigdom ska på initiativ från Vänsterpartiet tas fram under mandatperioden. Vi har tidigare gjort olika satsningar för att möta upp barn i ekonomiskt utsatta familjer, men vi ser att arbetet behöver konkretiseras ytterligare med en handlingsplan med tydliga mål. Även detta arbete passar bra in i det strategiska utvecklingsområdet kring social hållbarhet. Trots att lång tid har gått sedan beslutet ser vi inga tecken på att arbetet att ta fram planen har kommit igång. Vi avsätter därför 0,3 mnkr för att få fart på framtagandet av planen.

Cirkusen på Västerås flygplats får inte fortsätta. Vi kan inte ställa upp på att skattemedel som vi skulle kunna lägga på våra barn och äldre går till en flygplats utan framtid. Därför vill vi att kommunstyrelsen tar fram en plan för att påbörja avvecklingen av Västerås flygplats samt belysa eventuella konsekvenser och möjligheter för närliggande verksamheter.

Uppdrag:

- 11. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att påbörja avvecklingen av Västerås flygplats, samt göra en konsekvensanalys för verksamheterna i området.*

12. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att under mandatperioden höja alla kommunanställdas minimumlön till 20 000 kronor i månaden.
13. Kommunstyrelsen får i uppdrag att avskaffa Beställar- och utförmodellen i hela Västerås stad.
14. Kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder och Västerås stad och omsorg utreda möjligheten att avskaffa LOV:en på hemtjänsten i Västerås stad.

KOMMUNSTYRELSEN

	Mkr
Ingående budgetram 2017	223,7
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	3,8
Avgår tillfälliga medel 2017 byggbonus	-1
Avgår tillfälliga satsningar 2017	-9,4
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Demokrati i stadsdelarna + serviceorter V	4,6
Handlingsplan barnfattigdom V	0,3
Ökade bidrag för gemensamma projekt	3
Till tekniska nämnden justering kontaktcenter	-0,2
Fortsatta medel bredband landsbyggd	2,5
Fortsatta medel ortsanalys	1
Omfördelning till Individ och familjenämnden, sociala insatsgrupper	-3,2
Budgetram 2018	225,1

Valnämnden

Det är viktigt att öka valdeltagandet bland utrikesfödda som röstar i mindre grad i allmänna val. Dessutom behöver vi öka tillgängligheten för personer med olika funktionsvariationer och äldre som inte själva kan ta sig till en vallokal. Valnämnden behöver jobba i dialog och med konkreta åtgärder för att nå ut till alla västeråsare och öka valdeltagandet.

VALNÄMNDEN

	mnkr
Budget 2017	1,7
Kommunala medel för valet september 2018	3,3
Förslag till budgetram 2018	5,0

BYGGNADSNÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	27,1
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	0,8
Avgår tillfälliga satsningar 2017	-0,3
Avgår tillfälliga medel 2017 byggbonus	-1,3
Avgår resultatöverföring föregående år	-0,6
Budgetram 2018	25,7

MÄLARDALENS BRAND- OCH RÄDDNINGSFÖRBUND

	<u>Mkr</u>
Huvudmannabidrag 2017 (Västerås andel)	75
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	2,2
Återställning av tidigare rationaliseringskrav	1
Huvudmannabidrag 2018 (Västerås andel)	78,2

MILJÖ- OCH KONSUMENTNÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	21,1
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	0,5
Avgår resultatöverföring föregående år	-0,1
Avgår tillfälliga medel 2017 byggbonus	-1,2
Ränta och avskrivningar investeringar	0,1
Budgetram 2018	20,4

FASTIGHETSNÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Resultatkrav underhållsatsen i investeringsbudgeten	6,4
Resultatkrav exploateringsverksamheten	4,3
Totalt resultatkrav fastighetsnämnden	10,7
Avkastningskrav tomträtter, lokalförvaltning, markförvaltning, övrigt	54,6
Totalt avkastningskrav fastighetsnämnden	54,6
Budgetanslag för underhåll hamnen	3,3

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	12,2
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	0,3
<i>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</i>	
Budgetram 2018	12,5

SKULTUNA KOMMUNDELSNÄMND

	<u>Mkr</u>
Ingående budgetram 2017	110,4
Uppräkning för pris- och löneökningar 2018	2
Avgår resultatöverföring föregående år	-1,8
<u>Tillskott och förändringar i budgetramen 2018</u>	
Ökad demografi skola+förskola	1,3
Ombyggnad lokaler i Romfartuna skola	0,9
Budgetram 2018	112,8

Intäktsfinansierade styrelser och nämnder, förslag till resultatkrav 2018

	<u>mnkr</u>
Styrelsen för Västerås stad Vård och Omsorg	0,0
Styrelsen för Stöd, fritid och entreprenad	0,0
Styrelsen för Konsult och Service	1,0
Fastighetsnämnden (underhållsinsatser i investeringsbudgeten)	6,4
Fastighetsnämnden exploateringsverksamheten	4,3
Totalt resultatkrav intäktsfinansierade styrelser och nämnder	11,7

Avkastningskrav fastighetsnämnden (oförändrat jämfört 2017)

	<u>mnkr</u>
Tomträtter	43,4
Lokalförvaltning	4,8
Markförvaltning och övrigt	<u>6,4</u>
Totalt avkastningskrav fastighetsnämnden	54,6

4. Investeringar

Planen för investeringar under perioden 2018-2021 innehåller många viktiga projekt. Flera av dem är kostsamma och det är en tuff utmaning att klara av dem under relativt kort tid. Vänsterpartiet är beredd att nedprioritera en del av vägsatsningarna kommande år om inte den ekonomiska utvecklingen ser bättre ut framöver. Det viktigaste är att de förskolor och skolor som behövs för att ta emot alla nya barn finns på plats i tid och att nya äldreboenden, trygghetsboenden och särskilda boenden byggs. Västerås stad har kommit långt på klimat- och miljöområdet, nu är det viktigt att vi följer upp uppsatta mål i investeringsbudgeten. Vi vill lyfta aktivitetsplanerna i tekniska nämnden som prioritet 1. Vi vill också prioritera arbetet kring att bygga om omklädningsrummen på våra skolor och sätta in duschbås, efter en motion från Vänsterpartiet som fick bifall i kommunfullmäktige. Inom kulturområdet är det viktigt att prioritera biblioteksbusen. Istället för att sälja Kristiansborgsbadet vill vi lägga in badet i investeringsramarna för att påbörja nödvändiga renoveringar av badet.

Investeringsram

	Investeringsram 2018, mnkr	Investeringsplan 2018-2021, mnkr
Fastighetsnämnden (inkl stationsområdet, Kungsängen, 3 B	1021,9	3481,8
Tekniska nämnden	238,6	868,1
Styrelsen för Konsult och Service	43,7	174,8
Styrelsen för Västerås stad Vård och Omsorg	5	20
Förskolenämnden	19	49,5
Grundskolenämnden	13,3	72
Utbildning och arbetsmarknadsnämnden	25,4	42,2
Skultuna kommunaldelsnämnd	1	4
Styrelsen för stöd, fritid och entreprenad	2,5	10
Kommunstyrelsen	4,5	4,5
Miljö- och konsumentnämnden	0,5	0,5
Kulturnämnden	6,3	2,3
Nämnden för idrott och friluftsliv	26	91
Totalt	1407,7	4820,7

5. Samlade uppdrag

1. Äldrenämnden får i uppdrag att ta fram en plan för att införa ramtid och avskaffa detaljstyrningen i hemtjänsten.
2. Berörda nämnder får i uppdrag att i samverkan med Region Västmanland ta fram en handlingsplan för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga.
3. Individ och familjenämnden får i uppdrag att utreda behovet av olika sätt att utöka vården för ungdomar genom följande lösningar; utökning av olika typer av förebyggande arbete, öppenvårdsinsatser där individen bor kvar i sitt hem men ingår i någon form av behandling eller aktivitet som utförs i offentlig regi och hem för vård och boende i kommunal regi.
4. Individ och familjenämnden får i uppdrag att riva upp beslutet om LOV på hem för vård och boende för unga.
5. Grundskolenämnden får i uppdrag att ta fram en utbildning i skolans värdegrund och arbete med barn med särskilda behov som ska erbjudas till alla nuvarande anställda i vikarieförmedlingen och även till dem som nyanställdas via förmedlingen.
6. Berörda nämnder får i uppdrag att i samverkan söka finansiering från Statens kulturråd för bokholkar kombinerat med sommarjobb.
7. Tekniska nämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag till ljussättningsstrategi i framförallt i centrum och kring Svartån.
8. Tekniska nämnden får i uppdrag att inleda ett dialogprojekt tillsammans med invånarna i kommundelarna för att se hur övergivna tennis- och basketplaner ska användas framöver.
9. Tekniska nämnden får i uppdrag att tillsammans med de pedagogiska nämnderna se över spontanidrottsytor och andra grönytor i anslutning till skolor och förskolor i syfte att göra dem funktionsdugliga och lättillgängliga.
10. Berörda nämnder får i uppdrag att utreda vilka hinder som idag finns för att en byggemenskap ska kunna bygga ett bostadshus, samt ta fram förslag för att underlätta etableringen av byggemenskaper i Västerås.
11. Kommunstyrelsen ska ta fram en plan för att påbörja avvecklingen av Västerås flygplats, samt göra en konsekvensanalys för verksamheterna i området.
12. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att under mandatperioden höja alla kommunanställdas minimumlön till 20 000 kronor i månaden.
13. Kommunstyrelsen får i uppdrag att avskaffa Beställar- och utförmodellen i hela Västerås stad.
14. Kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder och Västerås stad och omsorg utreda möjligheten att avskaffa LOV:en på hemtjänsten i Västerås stad.